

December
2020

Nyt om FGU#29

Indhold

1. Nyt fra styrelsen
2. Prøveafholdelse i FGU
3. Igangsatte projekter i STUK
4. Udvidelse af SPS-ordningen for elever i virksomhedspraktik
5. Trivselsmåling for elever i FGU
6. Inspirationsmateriale fra egu-seminarer på emu.dk
7. Møde mellem STUK og direktører/rektorer i FGU
8. Husk fortsat at indberette fravær
9. Inspiration fra sektoren

Introduktion til orienteringsbrevet

Børne- og Undervisningsministeriet udsender hermed orienteringsbrev om den forberedende grunduddannelse (FGU). Orienteringsbrevet giver indblik i de aktiviteter, der foregår omkring FGU lige nu.

Du kan få 'Nyt om FGU' ved at tilmelde dig UVM's nyhedsbrev. Hvis du vælger nyhedskategorien "Uddannelser til unge", vil du modtage 'Nyt om FGU' (uvm.dk). Orienteringsbrevet bliver også publiceret på uvm.dk/fgu.

Det aktuelle orienteringsbrev vil ligeledes altid kunne læses på emu – danmarks læringsportal, emu.dk/fgu, som er ministeriets faglige portal til sektoren.

1. Nyt fra styrelsen

Det er fortsat muligt at finde [information vedr. COVID-19 på ministeriets hjemmeside](#), blandt andet spørgsmål/svar, retningslinjer og lovgivning. Du kan også finde de breve, ministeriet har udsendt til sektorerne vedr. COVID-19, herunder også udsendte [nyhedsbreve til FGU-institutionerne i forbindelse med COVID-19 \(uvm.dk\)](#). Disse nyhedsbreve samler og præsenterer nyt i relation til COVID-19, som har betydning for FGU-området. Det kan være relevante love og bekendtgørelser, nye retningslinjer, vejledninger, spørgsmål/svar o.l.

Dette nyhedsbrev vil være det sidste i år. Med tak for året der gik, ønskes en rigtig glædelig jul og et godt nytår. Første nyhedsbrev i 2021 forventes at blive udgivet ultimo januar.

2. Prøveafholdelse i FGU

Den kommende tid står i prøvernes tegn på de fleste FGU-skoler. Da sommerens prøver var aflyst, er prøveafholdelse stadig nyt for nogle lærere i FGU. Vi ønsker både elever og lærere held og lykke!

FGU-læringskonsulenterne har de sidste par uger afholdt virtuelle seminarer om prøverne, hvor lærerne havde mulighed for at stille eventuelle tvivlsspørgsmål om prøverne. Der var tilmeldt 300 lærere i alt.

På baggrund af henvendelser fra sektoren har vi opdateret vores spørgsmål/svar-side på uvm.dk med et spørgsmål/svar omkring faglige mål og kernestof i de almene fag. Svaret beskriver sammenhængen mellem faglige mål, kernestof og prøven. [Du kan finde dette spørgsmål og svar på uvm.dk/fgu under "Læreplaner og fagbilag".](http://uvm.dk/fgu)

For at gøre nuværende og kommende inspirationsmaterialer om prøverne mere tilgængelige for lærerne, er der blevet oprettet en [selvstændig side om prøver på emu.dk](http://emu.dk). På siden kan du finde inspirationsmateriale til de tre forskellige prøveformer og finde generel inspiration til prøverne. Siderne opdateres løbende med nye materialer.

Der er blandt andet prøveeksempler på vej for hver af de tre prøveformer. Derudover er inspiration til eksaminator/censorrollen samt gode råd til prøveafholdelse på vej. De første materialer forventes at være klar i starten af 2021. FGU-institutionerne vil modtage nærmere information om dette.

3. Igangsatte projekter i STUK

Foruden de ovenfor nævnte projekter omhandlende prøver er der igangsat forskellige puljeprojekter, som har til hensigt at understøtte den didaktiske udvikling i FGU. I alt 11 FGU-institutioner deltager i projekterne.

Der er i gangsat udvikling af 20 praksisbaserede undervisningsforløb på baggrund af [pulje til udvikling af praksisbaseret FGU-undervisning på agu](#). Undervisningsforløbene skal være tværfaglige og inddrage 3-5 fag. Projekterne skal give lærerne erfaringer med at samarbejde om at forberede og afprøve praksisbaserede undervisningsforløb.

Derudover er der igangsat 17 projekter på baggrund af [pulje til udvikling af FGU-didaktik i fjernundervisning](#). Hvert projekt skal udvikle et tematisk undervisningsforløb med 1/3 praksis, en praksispakke og en lærervejledning til fjernundervisning i ét af de almene fag i FGU. Alle otte obligatoriske almene fag indgår i projekterne.

Desuden er der igangsat et projekt på baggrund af [pulje til udvikling af FGU-institutionernes håndtering af grænsesøgende unge](#). Projektet skal udvikle og afprøve løsninger på konkrete problemstillinger, som institutionen står med i forhold til grænsesøgende unge.

Fælles for de igangsatte projekter er, at de løber frem til 31. oktober 2021, hvorefter STUK vil dele projekternes resultater, så alle FGU-institutioner kan få glæde af dem.

4. Udvidelse af SPS-ordningen for elever i virksomhedspraktik

Specialpædagogisk Støtte (SPS) skal sikre, at elever kan tage en uddannelse på lige fod med andre, selv om de har en funktionsnedsættelse. SPS-ordningen på FGU giver adgang til følgende støtteformer 1) Hjælpemidler og instruktion i brug heraf, 2) Personlig assistance og sekretærhjælp, 3) Særligt udformede undervisningsmaterialer og 4) Tegnsprogstolkning og skrivetolkning.

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet har fremsat et bekendtgørelsesudkast, der udvider SPS-ordningen. Ordningen vil fremadrettet give adgang til støttetimer for elever på FGU, der er i virksomhedspraktik som led i et erhvervsgrunduddannelsesforløb. Formålet er at kompensere elever for en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, mens de er i virksomhedspraktik og dermed ikke er omfattet af det inkluderende læringsmiljø på FGU-institutionen. Bekendtgørelsesudkastet har været i høring i perioden fra den 27. oktober til den 24. november 2020. Udvidelsen af SPS-ordningen forventes at træde i kraft per 1. januar 2021. [Bekendtgørelsesudkastet og en vejledning til bekendtgørelsen kan findes på Høringsportalen.](#)

5. Trivselsmåling for elever i FGU

Elev-trivselsmålingen er nu i gang ude på institutionerne. Den 3. december havde 21 procent af eleverne gennemført trivselsmålingen. Målingen lukker den 31. december 2020, så der er endnu et par uger til at få gennemført trivselsmålingen. [Du kan finde informationsmateriale, herunder en video, informationsbreve og vejledningsmateriale på emu.dk.](#)

De institutioner, der anvender UDDATA+ afleverer data på hovedinstitutionsniveau, og efterfølgende fordeler UDDATA+ eleverne på afdelinger. De institutioner, der anvender FGU Planer, svarer på afdelingsniveau. Der er dog stadig institutioner, der har udfordringer med at kunne svare på afdelingsniveau. FGU Planer er i gang med at løse problemet.

Hvis du har spørgsmål til Uni-Login, kan du kontakte supporten på 35 87 85 50.

6. Inspirationsmateriale fra egu-seminarer på emu.dk

I forbindelse med to afholdte egu-seminarer for egu-vejledere i FGU præsenterede STUK materialer, der kan give inspiration til arbejdet med de centralt fastsatte faglige mål

i fagbilagene. Materialerne indeholder bl.a. et eksempel på, hvordan FGU-institutionerne kan arbejde med at fastsætte praktisk mål for eleven, synliggøre elevens faglige udvikling, planlægge elevens skoleforløb og afholde elevens prøve. Derudover indeholder materialet også et arbejdshæfte og et redskab til at arbejde med praktisk mål, som egu-vejledere kan bruge til at planlægge egu-forløb, herunder udarbejde praktisk mål for eleven.

[Materialerne kan findes på emu.dk](#). På siden finder du desuden også centrale spørgsmål/svar om egu-sporet.

7. Møde mellem STUK og direktører/rektorer i FGU

Den 2. december 2020 blev der afholdt virtuelt møde mellem STUK og direktører og rektorer i FGU. På mødet blev der gjort status på FGU'ens første halvandet år og drøftet opmærksomhedspunkter for 2021. Desuden blev tilsynskonceptet for FGU præsenteret, og Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) præsenterede evaluerings- og følgeforskningsprogrammet for FGU.

8. Husk fortsat at indberette fravær

Grundet Covid-19 forventes det, at der er stor interesse for fraværstatistikkerne for medarbejdere i staten for året

2020. Det er derfor særligt vigtigt i år, at alle institutioner sikrer at få indberettet fraværdata korrekt og til tiden.

De fleste institutioner får indberettet fraværdata til Økonomistyrelsen, men Styrelsen for Undervisning og Kvalitet skal venligst minde samtlige institutioner om fortsat at sikre, at der bliver indberettet fraværsplysninger rettidigt. Indberetningsfristen er d. 20. i måneden efter kvartalets udgang, uanset om der indberettes via SLS Ferie/Fravær eller direkte til Økonomistyrelsen.

Eventuelle spørgsmål til dette kan sendes til henvendelser@stukvum.dk.

9. Inspiration fra sektoren

"Inspiration fra sektoren" er et fast indslag i nyhedsbrevet, hvor historier, idéer og erfaringer bliver delt på tværs af sektoren for at give inspiration. Hvis du har en idé til en god historie fra din institution, er du velkommen til at skrive til Hanne.Merrild.Jensen@stukvum.dk.

I denne udgave af nyhedsbrevet kan du læse om FGU Midt- og Østsjællands erfaringer med at afholde et helhedsorienteret undervisningsforløb.

Erfaringer skabes med helhedsorienterede undervisningsforløb

Eleverne på FGU Midt- og Østsjælland har arbejdet med FN's verdensmål nummer 3 'Sundhed og trivsel' i et fem ugers helhedsorienteret og praksisbaseret forløb på tværs af almene fag og værkstedsfagene. Den følgende tekst om forløbet er baseret på en samtale med Henrik Bøll Larsen, afdelingschef i Ringsted.

Ledelsesfokus og eksternt samarbejde

Både elever, lærere og ledere på de tre skoler i Faxe, Ringsted og Køge har været en del af det helhedsorienterede forløb og gjort hver sit til, at det blev en succes. Hele chefgruppen har været involveret primært i rammesætningen af forløbet men også løbende i processen, fortæller Henrik Bøll Larsen: "I den samlede ledergruppe satte vi os ned og sagde, at nu skal det her bare lykkes. Vi besluttede, at den overordnede ramme for forløbet skulle være FN's verdensmål om sundhed. Arbejdet med det konkrete

indhold i forløbet er sket ude på de enkelte skoler, hvor de involverede lærere har budt ind."

I hele processen med at planlægge, afholde og evaluere det fem uger lange forløb har FGU Midt- og Østsjælland entreret med Københavns Professionshøjskole med hjælp fra kompetenceudviklingsmidlerne. Der har været sparring både før, under og efter forløbet, og ifølge Henrik Bøll Larsen har samarbejdet været en rigtig god støtte i at få udviklet et godt helhedsorienteret forløb. Før forløbet har sparringen drejet sig om, hvordan forløbet kunne planlægges bedst muligt. Under forløbet har Københavns Professionshøjskole ageret observatører og sparringspartnere for lærerne. Hvis en lærer for eksempel oplevede en udfordring i sin undervisning, blev der observeret og guidet med henblik på at styrke læreren i at håndtere en personlig, social eller faglig udfordring,

fortæller Henrik Bøll Larsen. Efter forløbet har ledelsen fået sparring på, hvad der er gået godt, og hvad der kan arbejdes videre med ud fra en udviklingsbaseret evaluering.

Et sammenskudsgilde af fagligheder

"Jeg plejer at sammenligne det med et sammenskudsgilde," fortæller Henrik Bøll Larsen og forklarer, at i et helhedsorienteret forløb kommer de forskellige lærere med hver deres faglighed og byder ind i den fælles helhed. I forløbet på de tre skoler har de almene fag dansk, matematik og PASE indgået sammen med værkstedsfagene. For at understøtte lærerne i arbejdet har ledelsen sparret om bl.a. spørgsmål som: Hvad er slutproduktet? Hvad arbejder vi hen imod? Hvordan deler vi slutmål op i delmål over fem uger? Hvordan kan vi bringe 'Sundhed og trivsel' i spil? Hvordan spiller vores fag sammen til en helhed? Hvordan finder vi ud af, om eleverne har lært noget?

Der har været stort fokus på at tydeliggøre elevernes læring. Lærerne har i planlægningen af forløbet koblet læringsmål i de forskellige fag med konkrete aktiviteter og produkter og har desuden nøje overvejet, hvordan eleverne kunne dokumentere deres læring, som de efterfølgende kunne gemme i deres arbejdsportfolier.

Henrik Bøll Larsen fortæller, at det for nogle var lidt af en udfordring at skulle tænke sit eget fag sammen med andres: *"Det bliver helt sikkert nemmere med tiden, men jeg synes, at lærerne har gjort det rigtig rigtig godt, og der er*

kommet så mange gode slutprodukter ud af det." På de tre skoler er der blandt andet blevet lavet en træningsbane, en avis, stor fiskebuffet, kogebog om sund kost, brætspil om ensomhed og seksualitet, motionsbane, vandrerute, bygget shelter og insekthoteller – og samtidig opnået en masse læring.

Læring til de fremtidige forløb

Evalueringen af forløbet og tilbakemeldingerne fra lærere og elever skal danne grundlag for det videre arbejde med flere helhedsorienterede forløb. Tilbakemeldingen fra eleverne har været, at de godt har kunnet se sig selv i forløbet og fagene har givet mening i relation til emnet. Dog har nogle manglet mere struktur på dagene, og det er bestemt noget, der skal arbejdes videre med, fortæller Henrik Bøll Larsen. Desuden er der også opmærksomhed omkring fremover at have endnu mere fokus på dokumentation af elevernes læring og refleksioner gennem arbejdsprocesserne.

Henrik Bøll Larsen fortæller afslutningsvist, at de i ledelsen ser frem til at udvikle flere helhedsorienterede og praksisbaserede forløb, da det giver virkelig god mening for elevgruppen. Han tilføjer, at ledelsen i planlægningen af fremtidige forløb håber på at kunne inddrage det omkringliggende samfund i højere grad, forudsat corona-situationen gør dette muligt.

Der beregnes mål til en motionsbane

Der klargøres fisk til en fiskefestival